

Klager og Misbrug, og at det altsaa vil være uønskeligt at faae gjort en Ende derpaa, om ikke for alle Tilfælde, saa dog for dem, hvor denne Lov bringes til Anvendelse, hvilket jeg gjen-tager staaer i Tiendetagerens Magt at bevirke eller undlade. Jeg skal derfor megt tiltraade at holde paa § 7, som den foreligger.

Ordføreren: Udvalget er fuldkommen enig med den høitærede Minister i, at § 4 er at forstaae saaledes, at selv om kun en Eneste af de indkaldte Tiendepligtige udebliver, vil det være Dommerens Pligt ex officio at paasee, at Formerne for Indkaldelsen ere efterlevede. Det forekommer mig ogsaa, at det ganske klart fremgaar af § 4 efter Udvalgets Forslag; ja, Udvalget er endogsaa gaaet et Skridt videre, idet det nemlig har villet paahvde, at Dommeren har at paasee Formerne for Indkaldelsen i alle Tilfælde, enten alle de Vedkommende give Møde og undlade at gjøre Indsigelse, eller de udeblive samtlige eller blot en Eneste. For alle Tilfælde har Udvalget meent, at Dommeren bør vaage over Formernes Overholdelse, fordi det, som indføres i vor Retsforfatning ved dette Lovudkast, er noget aldeles Nyt, og det derfor vil være rigtigt, ligeoverfor en heel Deel Lægmænd at give dem den Fortrøstning, at Dommeren af sig selv vil have den Pligt at paasee deres Tare. Vi have derfor udtrykkeligt foreslaaet at bestemme, at selv i det Tilfælde, at ingen Indsigelse fremsættes fra de Mødendes Side, vil det være Dommerens Pligt at paasee, at Indkaldelsen er skeet paa rigtig Maade. Yderligere skal jeg, og jeg haaber ogsaa det øvrige Udvalg, gjerne tage den høitærede Ministers Yttringer under Overveielse og undersøge, om der skulde være Anledning til nogen Forandring her. Jeg troer imidlertid ikke, at en saadan er nødvendig.

Den høitærede Minister er i den Grad indbekommet Udvalgets Stilling til denne Sag, at der jo kun er et eneste Punkt af vore Endringforslag, som han har modsat sig, nemlig

det med Hensyn til § 7. Det høie Thing vil vide, at Udvalget endogsaa, til Trods for at der har været nogen Meningsulighed i det, dog tilslibt samlet har antaget, at man ikke burde lade den Forpligtelse, som paahviler Hovedparcellen til at hæfte for Udbredelsen af de paa de mindre Parceller falvende Tiendebyrder, blive ophævet for Tilfælde, hvor dette Forhold nu retligt har bestaaet over halvhundrede Aar. Vi have antaget, at for Tiendetageren er derved virkelig erhvervet gennem Kjøb eller paa anden Maade en Formuesret, som man ikke skal nøde ham til at opgive, fordi han ønsker at faae Tiendevederlaget fuldstændigt constateret. Jeg kunde være enig med den høitærede Minister i, at det strengt taget ikke er uret at nægte en saadan Afgang til at holde sig til Hovedparcellen, naar han vilde benytte Lovens Omgang. Men jeg skal bemærke, at denne Omgang, forsaavidt den indskrænker sig til det reent Processuelle, ikke er andet, end hvad Enhver nu kan erholde igjennem en Bevilling fra Justitsministeriet. Der skabes en Berettigelse for Tiendetageren til at kalde endeel Sagsvoldere ind under een og samme Sag, og altsaa faae Retspørgsmaalet ved Dom constateret under een Sag. Men en saadan Bevilling har fra Justitsministeriets Side ikke været nægtet, naar der var fornødig Anledning dertil. Jeg troer, at man fra Regeringens Side hverken kunde finde det passende eller forsvarligt, at sætte nogen Betingelse for Afgangen til den nu skabte Fremgangsmaade, hvis Fordeel egentlig ikke bestaaer i andet end Tritagelse for Gebyr for den ellers nødvendige Bevilling. Hvad Hensigtsmæssigheden af Spørgsmaalet angaar, da skal jeg ikke nægte, at det fra et høiere Standpunkt kunde være rigtigt, om dette Ansvar for Hovedparcellisten i Fremtiden bortfaldd; men det har bestaaet nu i vel et halvt Aarhundrede, og den Ret, der gennem Loven selv saaledes er skabt, er i Tidernes Løb bleven til en Ret, som den paagældende Tiendebeier har kjøbt.